

Prva članska skupščina ZAKŠ.

se je vršila v nedeljo dne 10. septembra t. l., ob 11. uri dopoldne v Ljubljani, v Beli dvorani Uniona.

Kljub slabemu vremenu in dejstvu, da prošnja za znižano vožnjo ni bila rešena, je bila udeležba na skupščini prav lepa, posebno če se upošteva stiska za denar na kmetih.

Skupščina je potekla pod vodstvom predsednika tov. Ovšenika v prav živahnem in tovariškem razpoloženju. Da se člani za svojo organizacijo zanimajo, je dokaz tudi to, ker so se v obilnem številu udeleževali debat o raznih važnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu.

Iz poročil posnemamo: ZAKŠ šteje trenutno 215 članov; v teku so priprave za ustanovitve podružnic v posameznih okrajih; dopisov je bilo odposlanih in prejetih 846; tekom leta je ZAKŠ priredila v posameznih krajih več lepo uspešnih sestankov in poslala na pristojna mesta več resolucij.

Zveza je prosila takoj po ustanovitvi razne naslove za podporo, oziroma za dovolitev popusta njenim članom pri nakupu. Od tvrdk, ki jim je bila ta prošnja poslana, so naklonile ZAKŠ denarno podporo sledeče: Tvornica dušika v Rušah 500 Din, Agrarno-kemični urad v Zagrebu 300 Din, Sever in Co., Ljubljana, 100 Din. Popust pri nakupu pa so dovolile članom ZAKŠ proti legitimiranju z izkaznico članstva tvrdke: Sever in Co., »Chemotechna«, Kmetijska družba in Nova založba v Ljubljani, Cirilova knjigarna v Mariboru in Mohorjeva knjigarna ter skoraj vsi drevničarji.

Zveza je dobila od Zadrudne zveze v Ljubljani v brezplačno uporabo eno sobo na Tyrševi cesti 29 I, v kateri se vrše društvene seje in kjer so spravljene društvene stvari ter strokovna knjižnica, za katero so darovali knjige založbe in avtorji kmetijskih strokovnih knjig. Soba je vsem članom, ki pridejo v Ljubljano, na razpolago.

V knjigah itd. ter na čekov. računu št. 15091 ima Zveza že okrog 1000 Din premoženja.

Na skupščini je bilo sklenjeno, da ostane članarina za leto 1934 ista kot letos, to je 20

Din. Nadalje je bilo sklenjeno, da se vrši leta 1934 članska skupščina v Mariboru ob priliki »Mariborskega tedna«, na Grmu in v St. Juriju pa zborovanja absolventov v času, ki se bo pokazal med letom kot primeren.

Na skupščini je bila tudi izrečena zahvala uredništvom vseh časopisov, ki priobčujejo objave ZAKŠ vsi brezplačno, ter vsem kmet. šolam.

Ob pol dveh popoldne je bila skupščina zaključena.

Z vlakom iz Evrope v Afriko.

Misel železniške zveze pod morjem med Španijo ter Afriko se je rodila na Francoskem. Praktična dela za to spojitvev je znala Francija zelo spretno odriniti med Špance. Leta 1919 se je ustanovila v španskem mestu Barcelona posebna družba strokovnjakov, ki se je začela baviti s podmorskim predorom, ki bi naj spajal pri morski ožini Gibraltar Španijo in Afriko. Najbolje mesto pri Gibraltarju je dolgo 13 km, a inženjerji iz omenjene družbe so dognali, da je kamenje na najbolj ozkem kraju pretrdo, dalje bi bil tudi pritisk vode pri morski globočini 1000 metrov prehud in radi tega je spojitvev obeh delov sveta tamkaj nemogoča. Tehnično mogoča je temeljska zveza na razdaljo 20 km, ker je tamkaj morje globoko le 300 m. Ta načrt bi bil pa v gospodarskem oziru nepraktičen in radi tega so se oprijeli na merodajnih mestih tretjega načrta. Pri tretjem zamislu predora gre za podmorsko spojitvev med krajema Tarifa in Tanger na razdaljo 45 km.

Slednja gradnja ne bo delala tehnično, kolikor uči izkušnja pri že gotovih predorih skozi Alpe, nobenih težav. Osiguranje sten tunela napram vodnemu pritisku bo brez vsega mogoče. Predor bo vodil preko morske ožine po treh ceveh. Dve cevi bosta merili v premeru po 5 m in skozi te

bodo položene tračnice, tretja v premeru 3 m bo služila za odvajanje vode, ki bo pronicala od zgoraj iz morja. Skozi ta predor bodo vozili vlaki s hitrostjo 30 km na uro in bo omogočen dnevno promet s 120 vlaki. Ako računamo, da bo peljal en vlak 100 ton, bi znašal na dan celotni promet 12 tisoč ton. Stroški gradnje tunela so proračunani na 2500 milijonov dinarjev.

Težkoče, ki so do letošnjega leta ovirale pričetek dela, nikakor niso bile tehnične, ampak političnega ter gospodarskega značaja.

Španska monarhija je bila odločno proti načrtu in dokler je bila pri krmlu vse vladne moči, ni bilo niti misliti na tunel. Sedanji republikanski režim se je tozadevno sporazumel s Francijo. Španska vlada je odposlala pod vodstvom notrajnega ministra Carrasa v Afriko posebno komisijo. Letos septembra je napravila španska torpedna brigada vrtanja na dnu morja med Gibraltarjem in afriško obalo, da je ugotovila, kake zemeljske plasti vežejo pod morjem oba dela sveta.

Za predela je že nakazala španska vlada 3 milijone pezeta.

Nekaj časa so tvorili omenjenemu načrtu politično zapreko Angleži. Še le oktobra 1925 je dala Anglija dovoljenje za podmorsko zvezo med Španijo in Afriko.

Največ zanimanja kaže za predor Francija. Potom tunela bo Paris v najkrajši zvezi s svojimi ogromnimi afriškimi kolonijami. Francozi bodo pričeli prihodnje leto graditi železnico preko afriške puščave Sahare, ki bo dograjena v štirih letih. Francija je tudi dala zagotovilo, da bo priskočila gradnji podmorskega tunela na pomoč z denarjem in materialom. Kakor so zračunali, predor ne bo prinašal letnega dobička, pač pa zgubo 10—15 milijonov pezeta in ta primanjkljaj bodo krila Francija.

Za slučaj izbruh vojne bi bil predor pod nadzorstvom Društva naro-

»Nihče bi me ne vzel. To se pravi potem, da moram iz tega kraja. Toda iz tega kraja — prej — prej —«

Obrnil se je in odšel po hribu zopet navzdol.

Poklical sem za njim; toda ni me hotel slišati.

In tako sem stal sam samcat na cesti. Ob plotu na oni strani so ležale na pol polomane sani mladega Belčarja. Plot oklepa vrt, na katerem stoji hiša kramarice Šipčevke. To je Lizičina mati.

Ko sem se ozrl proti hiši, sem zagledal dekleta, ki je z mrtvaško resnobnim obrazom in široko odprtimi očmi stala pri odprtem oknu. Kakor hitro je opazila, da jo vidim, je izginila.

Slednjič sem pobral svoje sani, pa sprva nisem vedel, kaj naj storim. Končno sem vlekkel svoje sani zopet navkreber. Dvoje, troje sankočev se je peljalo mimo mene. Nato se je pripeljala Erika Grubelnik. Ustavil sem jo.

»Gospodična Grubelnik, govoriti moram z vami. Tam dol pri žagi so se dogodile prav ob-

žalovanja vredne reči. Prosim, peljite se naprej, jaz vam bom sledil in na cesti se bova pogovorila!«

Šla sva po cesti drug poleg drugega in vlekla vsak svoje sani za seboj. Pripovedoval sem ji, kaj sem doživel. Erika me je vedno bolj napeto poslušala. Naposled se je ustavila.

»O moj Bog! In sedaj sem vseh teh strašnih reči kriva jaz!«

»Vi niste krivi, Erika! Kako pa tudi? Še celo stari, razjarjeni Belčar sam mora priznati: če bi ne povzročilo tega sankanje, bi izbruhnilo na dan pač kako drugače!«

Šla sva dalje.

»Poglejte, Erika, lepa reč bi bila to, če naj bi se vsi napredki — in nekaj takega je tudi vpejljava sankoškega sporta v gorski pokrajini — odpravili samo zato, da bi nekateri strupeni zastanki lažje kipeli in se razkrojivali. Jaz se bom čisto mirno še sankal.«

»Jaz nikoli več!«

»Ne razumem vas, gospodična Erika!«

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urače, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun
št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

dov. V gospodarskem oziru bo železniška zveza med Evropo in Afriko odprla povsem nova pota svetovni trgovini.

Poslednje vesti.

Silovit požar pri Slov. Bistrici. Zadnje nedeljo dopoldne se je pojavil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Karla Vurnika na Spodnji Lužnici pri Makolah. Goreti je pričela šupa, polna sena ter slame in se je razširil ogenj z bliskavico na sosede in je pogorelo petim posestnikom 19 poslopij, vse žito in živinska krma. Posestniku Vurniku je požar uničil gospodarsko poslopje, vse seno, svinjak ter dve svinji. Vurnik je ob štiri polopja. Neži Pšeničnik je pogorelo gospodarsko poslopje, parma, svinjak, poljski pridelki, torej tri poslopja. Karlu Hajšku je zgorela hiša, gospodarsko poslopje, parma, kolarnica, šupa z vso krmo; skupaj pet poslopij. Janezu Motalnu je upepelil ogenj hišo, gospodarsko poslopje ter parmo. Temu revežu niso mogli oteti ničesar. Matiju Ritonju je pogorela hiša, gospodarsko poslopje in parma. Skupna škoda znaša nad 350.000 Din, skupna zavarovalnina pa le samo 82.000 Din. Pogorelce tik pred zimo priporočamo usmiljenim srcem, naj jim priskočijo po možnosti na pomoč.

Volitve v Delavsko zbornico!

Dne 8. oktobra — Trgovski pomočniki, organisti, žagovodje, polirji, oskrbniki, lovci, gozdni pazniki in drugi nameščenci — volite listo krščanske strokovne nameščenske organizacije »Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev«!

Širite „Sl. Gospodarja!“

Dva požara pri Ptujju. V Turškem vrhu je zgorela posestniku Francu Zurmanu hiša z vsemi gospodarskimi poslopiji. Škoda znaša 60.000 Din. V noči se je vnelo pri posestniku Jakobu Vaupotiču pri Jurovcih seno. Požar se je razširil na gospodarsko poslopje in na hišo. Gasilci so ogenj pogasili, škoda pa le cenijo na 30.000 Din.

Na znakih zastupljenja je umrl pri Sv. Juriju v Slov. goricah posestnik Jožef Divjak. Mariborsko državno pravdnštvo je uvedlo preiskavo na podlagi raztelesenja.

Gasilsko društvo v Jurovcih pri Ptujju ima v nedeljo dne 24. septembra srečolov in veselico.

Pišce. Kakor je »Gospodar« še obširno nanznal, je bila zadnje nedeljo pri nas slovesno odkrita spominska plošča na domu pred 10 leti umrlega prof. M. Pleteršnika. Slavnosti se je udeležila velika ljudska množica domačinov in sosednih Hrvatov. Nad predvečer so goreli po pišečkih gričih kresi in domačini so ponosno prepevali pozno v noč. V do zadnjega kotička napolnjeni cerkvi pri 10. maši je pridigoval pokojnikov učenc g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane. Predstavil je pokojnega profesorja kot kristjana, ki je bil dijakom vzgled delavnosti in neustranosti glede krščanskega življenja. Popoldne pri slovesnem odkritju je nastopil kot slavnostni govornik predsednik Slovenske Matice g. dr. Drago Lončar iz Ljubljane, ki je naglašal pokojnikove zasluge, katere si je pridobil z izdajo slovensko-nemškega slovarja, ki vsebuje nad 100.000 slovenskih besed in rečenic. Sledili so še razni govorniki in med drugimi je tudi domači g. šolski upravitelj povedal, da je poslana prosvetnemu ministru vloga s prošnjo, da se prekrsti pišečka šola v »Pleteršnikovo narodno šolo«. Slovesnosti, katero je spretno vodil domači g. župnik, sta se udeležila polnoštevilno oba domača občinska odbora, učiteljstvo, gasilno društvo, godba in cerkveni pevski zbor ter odlični gostje iz bližnjih Brežic. Vsem, ki so pripomogli k lepi slovesnosti, se je zahvalil sedanji posestnik Pleteršnikovega doma in sorodnik pokojnega profesorja g. meščansko-šolski ravnatelj Hočvar iz Ljubljane, ki je tudi prevzel v oskrbo vzdano ploščo.

Zopet znižane cene!

Ako si nabavite potrebno perilo, pišite po cenik Trgov. doma — Stermecki —, da se prepričate o res znižanih cenah.

Samo

Din 26.— oxford srajce, Din 28.— flanel srajce, Din 36.— poplin srajce, Din 38.— bele modne srajce, Din 42.— touring srajce, Din 18.— spodnje hlače, Din 24.— spodnje barhent hlače, Din 28.— triko (Jäger) srajce, Din 25.— triko maje in samo Din 25.— triko spodnje hlače.

Trgovski dom

Stermecki

tovarna perila in oblik
Celje št. 24.

Blago, katero ne odgovarja, se zamenja ali pa se vrne denar. Cenik zastoj.

MALA OZNANILA

Organist, star 18 let, Cecilijanec z izpitom, išče mesta. Dopise na Franc Kolšek, kolo-dvor, Laško. 987

Iščo se starejša dekla, vajena vseh poljskih in domačih del, v župnišče, takoj. Naslov v upravi lista. 988

V petek in v soboto prodaja: lep spaln plišast divan za 480 Din, omare, postelje s trdega lesa po 120 Din, kredenca, odeje, mize. Židovska ulica 8, Zidanšek. 989

Naročite za fante, ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 18 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

OGLASI

v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Temu dekletu je bila gotovo tuja vsaka nezdrava prečutljivost, toda sedaj jo je pretreslo, napadati so jo začeli hudi pomisleki.

»Saj ne gre zaradi novega športa kot takega; gre namreč za to, da sem zadrževala to Bianco.«

»Ali ste zablodili v svoji lepi nalogi?«

»Da! Sedaj mi je tako — tako — kakor da bi bila vložila gnilo jabolko med zdrava!«

Šla sva nekaj časa molče dalje. Iskal sem primerne odgovora, tedaj pa je vzdihnila in rekla:

»Oh ne! Ne maram biti strahopetna. Morebiti je bilo napačno, morebiti je bilo prenašlo, kar sem napravila z Bianco. Ne smela bi je imeti takoj za enako drugim. Ker se je ona sankala z nami, niso prišle tri poštene deklice, med njimi Šipčeva Lizika, zaradi katere mi je najbolj žal. Toda mislila sem, da ne smem biti boječa. Ko sem nekoč premišljevala, ali naj bi se sankala z nami tudi Bianca, sem mislila: ali so drugi svetniki zbežali, ko je prišla Magdalena v nebesa? Ali naj se naša kmetiška dekleta ne pridejo sankat le zato, ker bo Bianca tam?«

»Vaše zamisli so prav lepe, draga gospodična Erika!«

Vzdihnila je.

»Oh, vendar se ne ujema! Magdalena ni bila več grešnica, ko je prišla v nebesa. Desetletja je objokovala svoje grehe in ji je bila izkazana milost!«

Čez njen odkriti, pogumni obraz je legla temna senca bolečine.

»Žalibog bom pa še premnogokrat storila kaj napačnega. Premlada sem še. Mlade zdravnice tudi marsikoga zdravijo tako, da umre!«

Občudoval sem to mlado, resnobno deklico. Končno sem ji moral nekaj odgovoriti:

»Da, gospodična Erika, nisem preveč trden v znanju Svetega pisma. Priznam vam, da sem se malo pečal s takimi rečmi. Toda spominjam se na primer o dobrem pastirju. Pa je vendar šel za eno izgubljeno ovco in jih je devetindevedeset pustil v puščavi.«

Zamislila se je. »Ne bom obupala nad Bianco,« je rekla. »Hudo je pač.«

Dalje sledi.